

Наслов овог текста је провокативан, али не толико провокативан колико „џингл” г. Петровића који кружи Србијом: „Требало би да бомбардујете Србе” (Папа Јован Павле Други – речи упућене председнику Клинтону током јавног појављивања у Денверу). Аутор ове изјаве је др Зоран Петровић Пироћанац [\[1\]](#), који ју је публикувао у књизи *Изборисати српски вирус*, а отуда се она проширила по разним сајтовима (нпр. сајт „Двери” [\[2\]](#)) и форумима, па је чак елаборирана и у другим електронским формама.

Моје питање је једноставно и ограничено: *Да ли је Папа ово рекао или није?* Уколико Папа Јован Павле Други ово није рекао, мој наслов је више него оправдан, и следи да Петровић се не бави новинарством или научним истраживањем него фабулацијама које су мотивисане другим разлозима.

Јако је тешко верификовати изјаву у питању, јер Петровић – ствар недопустива са новинарског и научног становишта – не наводи свој извор. Полазећи са премиса Поперове теорије фалсификације ова изјава не може бити научна, као што није научна изјава: *Једнорози постоје*. Но, оно што се да учинити је размонтирање самог Петровићевог текста да би се дошло до истине. Он вели да су ове речи упућене председнику Клинтону

током

јавног

појављивања у

Денверу

. Наши елементи су:

Клинтон

,
јавно појављивање

,
Денвер

. Како преноси The Associated Press

у

А

list

of

all
25
meetings
between
popes
and
U
.
S
.
presidents
,
spanning
89
years
,
five
pontiffs
and
11
American
leaders
[\[3\]](#)

Бил Клинтон и

Папа Јован Павле Други срели су се четири пута: 1) Denver, 12. 08. 1993, 2) Vatican, 02. 06. 1994, 3) Newark, N.J., 04. 10. 1995 и 4) St. Louis, 26. 01. 1999. Дакле, интересује нас само шта се

јавно

рекло у Денверу, и мирно можемо отписати остала три сусрета. Не интересује нас шта су Папа и Клинтон могли рећи приватно – јер, неко нпр. може рећи да је Папа казао:

Господине Председниче, ваша сарадница Моника је заиста прелепа жена

– јер је то недоказиво, него само оно што је званично. Сам Петровић вели, наиме, да је реч о

јавној

изјави.

Јако је тешко верификовати изјаву у питању, јер Петровић – ствар недопустива са новинарског и научног становишта – не наводи свој извор.

Срећом, документа, како су јавна, тако су и доступна. Имамо *само* два *јавна* Папина

обраћања Клинтону, оба 12. априла 1993. Први и дужи потиче са добродошлице на аеродрому у Денверу

[\[4\]](#)

, а други приликом посете на The Regis University of Denver

[\[5\]](#)

. Имамо такође и видео запис:

Pope

John

Paul

second

-

words

directed

President

Clinton

during

public

appearances

in

Denver

[\[6\]](#)

. Ко чита и слуша ова сведочанства неће, кратко речено, наћи ову цитирану реченицу. Једноставно, она не постоји. Постоји само као плод Петровићеве маште. Но, како рекох, не бавимо се фантазијом него фактима. Нисам навео документа због њихове дужине, али свако може да их види на интернету, на

ЗВАНИЧНИМ

сајтовима.

Погледајмо, макар укратко, садржај ових говора. У *првом говору*, параграф 1, Папа поздравља и захваљује се председничкој породици и америчкој бискупској конференцији на дочеку. У п. 2 говори о

Светском дану младих

где је централна тема била живот. У п. 3 помиње личну осведоченост у „скоро општој тежини у којој млади расту и живе“. Недаће које их погађају су природне непогоде, глад, епидемије, економско-политичке кризе, ратна зверства. Помоћи младима се може високом визијом моралног живота, на којој је, како он верује, Америка и основана. Уз то, она има јаку традицију поштовања појединца, људског достојанства и права. 5. Америка има привилегован положај у међународној заједници, и она би требало да успостави ефикасније структуре за одржавање и промовисање правде и мира, а првенствено се треба бринути о немирима на Блиском истоку, неким афричким земљама, и затим у погледу трагичних сукоба на Балкану и Кавказу. То подразумева, вели папа, развој концепта стратешки интерес који је заснован на помоћи потпуног развоја народа – „од сиромаштва ка једном достојанственијем битисању, од неправде и експлоатације у правцу потпунијег поштовања људске личности и одбрани општих људских права. Ако

Пише: Зоран Ђуровић
четвртак, 09 јун 2011 06:06

Уједињене нације и друге међународне организације, преко мудре и искрене сарадња нација-чланица, успеју да ефикасно одбране рањене нације, које су жртва неразвијености, или сукоба, или масовног кршења људских права, онда заиста има нада за будућност,

јер је мир дело правде

“. На крају, п.6 Папа заједно са милионима људи широм света деле наду да САД неће штедети напора у унапређењу аутентичне слободе и промоције људских права и солидарности. „Бог благословио Америку“!

У *првом говору*, параграф 1, Папа поздравља и захваљује се председничкој породици и америчкој бискупској конференцији на дочеку.

У другом, јако лапидарном говору, и стога неподељеном на параграфе, Папа се захваљује председнику што су имали прилику да разговарају о неким од главних проблема са којима се суочавао тадашњи свет. Понављају се места о неутуђивом достојанству сваког људског бића и права која проистичу из тога: „право на живот, одбрана живота, благостање и пуни развој појединаца и народа, који су у срцу поруке Цркве и њене акције у свету“. То су аспекти на којима Црква инсистира у конструктивном дијалогу са светским лидерима.

Инкримисана реченица, *бомбардујте Србе*, не постоји. Трагајући стрпљиво – читај: мазохистички – по интернету, једини извор је Петровић. Он је реченицу ставио под наводнике – као да ју је преузео – али она нигде као таква не постоји.

Ergo

, он је њен аутор. Алфа и Омега. Можда – хипотетички питајмо се – аутор уствари сажима идеју Папе? Ако је сажима или тумачи, онда, како и основци знају, она се не ставља под наводнике. Ако се пак бави егзегезом, онда је она на лабавим ногама. Папа говори о дугорочном и праведном решењу проблема и стварању структура које би помогле демократском развоју народа. Говори о институцијама и премисама развоја друштва а не о бомбардовању. Он жели да подсети Американце на њихову Конституцију, која се базира на слободи и поштовању људских права, и то посећање, како ми се чини, управо жели да их упозори и на средства која се употребљавају за остварење циљева. Формирање институција и дугорочно размишљање нису компатибилни са бомбардовањем.

Притисак, али не и насиље

, рекао би Папа. Ова позиција, позивање на опште концепте правде, раскрива свест о историјским грешкама Америке. Не каже Американцима:

Истребите Србе као што сте истребили Индијанце

, него вели:

Пише: Зоран Ђуровић
четвртак, 09 јун 2011 06:06

Направите институције које ће омогућити спровођење људских права

. Папа Пољак је исто учинио и у погледу Цркве. Није рекао:

Црква је злочиначко удружење

, него:

Црква је починила злочине за које се кајемо јер су они у супротности са општим начелима на којима она почива

. Некоме, ко је способан за самокритику, приписати реченицу коју је измислио Петровић, је више него невероватно.

Како Јован Павле Други за грехе својих претходника није одговоран, тако није одговоран ни за Клинтонове бомбе. Није могао да утиче на оне који су били пре њега (физички немогуће), исто није могао да уради ни у Клинтоновом случају (реално немогуће). Он није био њему надређени ауторитет. Исто се види и из примера када је Папа тражио од Клинтона да се не бомбардују Срби за време Васкрса 1999, на чему му се лично захвалио српски патријарх Павле и тражио да се оно сасвим прекине (*Време*, ванредно издање бр. 4, 7. април 1999

[\[7\]](#)

). Демонска интерпретација – опростите ми на изразу – ове Папине интервенције била би:

Бомбардујте Србе, али немојте баш на Васкрс, јер то евоцира на Хитлеров напад

. Папа, понављам, једноставно није могао да нареди Клинтону да не бомбардује Србију и зато је молио да се бар за Васкрс уздржи. Клинтон га није послушао.

Инкримисана реченица, *бомбардујте Србе*, не постоји. Трагајући стрпљиво – читај: мазохистички – по интернету, једини извор је Петровић.

Закључак: Свакоме је на слободи да изабере интерпретацију Папиних речи како жели. Недопустиво је пак да се Папи подметне изјава: „Требало би да бомбардујете Србе”, јер она не постоји. То нема везе са новинарским кодексом, а још мање са научним. Нема навођења извора (из простог разлога што не постоји). *Изјава је пука лаж*, узевши је у обзир било као цитат, било као представљање цитата. Као интерпретација је лабава. У том случају, опет, некоректна је, јер се не декларише као *тумачење*

Залеђина: Утврдивши једном за свагда да се ради о подметачини, питамо се из којих разлога је пласирана. Папа вели: *Бомбардујте Србе*, сигурно не доприноси његовој

популарности код Срба. Напротив. Производи мржњу. Препознаје се
једна

линија која би могла да асоцира на тајну службе Србије (ДБ) која се идентификовала са одбраном националних интереса који су у супротности са свиме што долази са Запада. Та логика се не либи од произвођења лажних вести које се шире као вирус.

Мислим да је ова политика једног дела српског националног бића сасвим погрешна. Како препознајем добру намеру и позив на „корене“ и „традицију“ ових људи, желим и да упозорим да лаж и фалсификовање добра не могу донети. Ако пак верују и позивају се на Писмо, треба да знају да тамо пише да је *лаж од ђавола*, а да нас *истина ослобађа*.

Ако су пак само људи од културе, сигурно деле Његошеву:

Коме закон лежи у топузу, трагови му смрде нечовјештвом

, али онда морају да прихвате и ову другу:

Ко је научио лагати, тај не умије вјеровати

.

(Аутор је доктор теолошких наука)

[1] Наш аутор сада ради у Институту за политичке студије у Београду, у оквиру Центра за геополитичке студије „Југоисток“. Рођен је 1953. године у Крњачи, где је завршио основну и средњу школу, а потом и француски језик и књижевност на Филолошком факултету. Бавио се новинарством, нарочито као ратни извештач (Блиски исток, Либан, Израел, Никарагва, наш грађански рат). Докторирао је на *École des hautes études en sciences sociales*, у Паризу са тезом: *Anatomie d'une auto-dégradation. La Serbie et l'ascension de Slobodan Milosevic (1982-1992)*

, која није публикована. Ментор му је био Бошко Бојовић, председник жирија Предраг Симић (

www.ehess.fr/fr/ecole/recrutements/

). Школа од 2007. је ауторизована за издавање теза, трансформисана је од 1975. у један конгломерат од различитих истраживачких института, који су се бавили хуманистичким и социјалним наукама, али није у рангу универзитета, иако је један од најважнијих европских центара за социјалне науке. Ови штури редови су довољни да покажу, како ми се чини, да је наш аутор више авантуристичког него научничког духа.

[2] <http://stari.dverisrpske.com/tekst/174131>

[3] <http://www.usatoday.com/news/washington>

[/2008-04-13-657475101_x.htm](#)

[4] http://www.vatican.va/holy_father/john_paul_ii/speeches/1993/august/documents/hf_jp-ii_spe_19930815_congedo-denver-gmg_en.html

[5] http://www.vatican.va/holy_father/john_paul_ii/speeches/1993/august/documents

[/hf_jp-ii_spe_19930812_president-clinton_en.html](#)

[6] <http://www.c-spanvideo.org/program/Pope&showFullAbstract=1>

[7] www.vreme.com/arhiva_html/vb4/2.html